

MAZSALACAS

MAZSALACA | SKAŅKALNE | RAMATA | SĒĻI

NOVADA ZIŅAS

3. SEPTEMBRIS BIJA ZĪMĪGA DIENA MAZSALACAS NOVADA MUZEJAM UN ARĪ VISAI MAZSALACAI, JO PAMAZĀM, BET MĒRĶTIECĪGI SĀK ĪSTENOTIES SEN LOLOTAIS SAPNIS PAR VIENOTA TŪRISMA KOMPLEKSA RADĪŠANU.

Apmeklētākais tūrisma objekts ir Skaņskalns, pa ceļam uz to apskatāma Valtenberģu muiža, kuras pirmajā stāvā nu izvietots novada muzejs ar dažādām ekspozīcijām. Turpat blakus plešas senais muižas parks, Lībiešu pilskalns un gleznainā Salaca ar klintīm un alām - viss pieejams vienkopus, lai Mazsalacas viesi justos ērti un varētu apskatīt iespējami lielu daļu no mūsu puses jaukumiem.

Valters Hirte būtu sajūsmā

Ieejot jaunajās Mazsalacas novada muzeja telpās, pārņem svinīga sajūta - tās iekārtotas ar pietāti pret aizvadītajiem gadsimtiem, šur tur atstājot atklātu gabaliņu no senajiem sienu krāsojumiem, apdares materiāliem un vēsturiskām detaļām. Citādi viss ieturēts lakoniskā elegancē, un nemaz nebūtu jābrīnās, ja no kādas nišas pretim raudzītos apmierināta bijušā muižas īpašnieka barona Falkenberģa vai viņa kundzes seja.

Valtera Hirtes ekspozīcijas zālē svinīgā sajūta gan zūd, dodot vietu apbrīnam par mazsalacieša Valtera Hirtes neskoloto talantu kokā griezt visu, kas notiek ap viņu, un šī vīra

dzīves gudrību. Jāpiebilst, ka arī pats Hirte būtu neizsakāmi gandarīts par viņa klonģīšu necerēto godā celšanu, izstādot tos tik cēlā vietā, kā Valtenberģu muiža.

Dodoties tālāk nonākam mazsalacieša Arņa Šteinberģa dāvinātās "Medību trofeju" ekspozīcijas telpā, kurā izstādīti dažādi putni un dzīvnieki. Te no pavisam tuva attāluma var izpētīt kāds izskatās lūsis, tramīgie ūdensputni, bet vilka galvaskausā izskatīt zobus. Atsevišķā būcēnītī izveidota piemiņa ģērmaņa amatam, apskatei atklājot ādu ģērētavas lakonisko, tomēr izteismīgo iekārtojumu.

Vija Rozenberģa,

Mazsalacas novada muzeja direktore:

- Jūtos ļoti gandarīta, atklājot jaunās muzejas telpas. Šis ir trešais muzejs, ko esmu izveidojusi un iekārtojusi, strādājot Mazsalacas novada pašvaldībā, un, salīdzinot ar citiem, šis gāja visvieglāk, lai gan savas grūtības un paguruma brīži ir bijuši arī šī projekta gaitā.

- Vai viss izdevās, kā iecerēts?

- Protams, nē! Žēl, ka ierobežotā finansējuma dēļ muzeja telpu iekārtojumam neizdevās piesaistīt interjeristu. Ir arī vairākas lietas, ko noteikti muzejā turpināšu labiekārtot laika gaitā, iespējams, pat mainīšu. Turklāt līdz nākamā gada sezonai muižā jāpaspēj iekārtot vēl trīs vai pat četras ekspozīcijas - pelīšu kolekciju, dzimtkoku vākumu, vietējās novadpētniecības un vēstures

izstādi un piemiņas istabu politiski represētajiem. Tāpēc gribas teikt, ka muzejs noteikti nav pilnīgi pabeigts, un arī diez vai būs, jo, ja es pie muzeja būtu izdarījusi visu, ko gribēju - tad man droši vien tur būtu arī jābeidz strādāt.

- Vai nu muzejā ir pietiekoši vietas?

- No divām ēkām muzejs tagad pāriet uz vienu, tāpēc kvadrātmetru ziņā mums vietas vairāk nepaliek. Visas telpas muižas pirmajā stāvā jau ir kaut kam paredzētas, un jau tagad no dažiem plāniem ir bijis jāatsakās. Tomēr nāks laiks, nāks padoms - tagad gribas mazlietiņ atvilkt elpu un pilnībā sakārtot pirmo stāvu, un tad jau skatīsimies uz pagrabstāvu un kas zina - varbūt arī uz muižas 2. stāvu.

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

LAUKU ATBALSTA DIENESTS

Projekts „Mazsalacas novada muzejs - seno Ziemeļvidzemes amata prasmju atspoguļotājs” (LAD projekta Nr.13-09-L32300-0000025) īstenots Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.-2013. gadam pasākuma „Lauku mantojuma saglabāšana un atjaunošana” ietvaros. Attiecināmās izmaksas EUR 199 202,05 pilnā apmērā finansē ELFLA.

SVEIKI, NOVADNIEKI!

Steidzam apdarīt pēdējos rudens darbus un jāsāk plānot nākamā gada aktivitātes. Šogad vēl jāpabeidz ietves izveide uz Skaņkalnes ciematu, Sēļu Augšklēts jumta sakārtošana un apgaismojuma izbūve Mazsalacā, Pērnavas ielas posmā no Liepu ielas līdz Muižas ielai.

Lai skaidri zinātu nākamā gada budžeta sadalījumu, vēl šogad ceram izsludināt un noslēgt iepirkumu par pārvada sakārtošanu Parka ielā, kas nolikts kā lielākais veicamais darbs 2016. gadā. Domājot par pārskatāmu nākotni, pašvaldība organizēs arī savā īpašumā esošo grants ceļu uzlabošanu visā novada teritorijā. Lai šis process būtu visiem izdevīgs, organizēsim sanāksmes ar uzņēmējiem un iedzīvotājiem, lai noteiktu prioritāri sakārtojamo ceļu posmus.

Mazsalacas pilsētas iedzīvotāji nesēn saņēmuši ziņu no SIA Banga KĻU par nepieciešamību verificēt ūdens patēriņa skaitītājus. Gribu atgādināt, ka ūdens skaitītāji mājās un dzīvokļos ir katra paša atbildība un pienākums. Runājiet ar saviem kaimiņiem, interesējieties pie santehniķiem un kopīgi sakārtosim katrs savu īpašumu!

Papildus gribu atgādināt, ka mūsu valsts teritorijā joprojām sastopams Āfrikas cūku mēris. Būsim uzmanīgi, audzējot savus lopiņus, un ar atbildību attieksimies pret kaimiņu mājlopiem. Šī slimība ir ļoti nopietna un izplatās viegli, tāpēc ievērosim piesardzības pasākumus!

Lai pagrabi pildās!

Karijs Rokpelnis
Mazsalacas novada domes
priekšsēdētājs

KLUSĀ RAMATAS MĀJSKOLOTĀJA PIRMĀ LATVIEŠU DRAMATURĢE

DZEJAS DIENU LAIKĀ, KAD LATVIJĀ SVINĒJA RAIŅA 150-GADI, MŪSU NOVADĀ PIEMINĒJĀM PIRMO LATVIEŠU SIEVIETI - DRAMATURĢI MARIJU PĒKŠĒNU, KURAI APRITĒJA 170. GADADIENA.

Marija Pēkšēna, saimnieku Teņa un Lienas meita, nāk pasaulē 1845. gada 28. septembrī Mazsalacas Valtenbergas Kalna Maču mājā, kā savu vecāku desmitais un pēdējais bērns.

Marijas tēvs Tenis ienāk no Pēkšēniem Kalna Mačos 1826. gadā, kur nodzīvo līdz 1860. gadam, un tad saņem Valtenbergas muižiņu "Nuķi" uz rentes.

Meitene apmeklēja Valmieras pilsētas skolu. Kad viņai ir 15 gadu, tēvs nomirst, un par viņas tālāko izglītību turpina rūpēties tēva brālis Krišjāns (tagadējā Rīgas arhitekta Konstantīna Pēkšēna tēvs). Pēc laika Marija no skolas gan izstājas un pārnāk atpakaļ Nuķu muižiņā, kur nodarbojas kā brāļa bērnu audzinātāja, pasniedzama stundas arī citiem bērniem.

1869. gadā brālis Krišjāns aiziet uz Rīgu kā lina brāķers savu vecāko brāļu pēdās, un Marija pāriet uz Vecatī kā audzinātāja pie muižas rentnieka Ziegvalda bērniem. Vēlāk Marija Vecatē iepazīstas ar Dambergas kundzi no Murjāņiem un pāriet dzīvot kādu laiku tās ģimenē. Tad Pēkšēna pārrceļas dzīvot uz Rīgu, vispirms kā saimniecības vadītāja pie sava neprecētā brāļa, advokāta Jēkaba Pēkšēna. Pēc advokāta Pēkšēna nāves Marija dzīvo pie citiem brāļiem, no kuriem saņem arī pabalstu, jo mūža nogalē ilgāku laiku vārgst ar kādu grūtu slimību. Mirusi 25. novembrī 1903. gadā un apglabāta Rīgā, Ģertrūdes kapos.

Kļūst par atzītu dramaturģi

Rīgas latviešu biedrības Rakstu krājumā "Marija Pēkšēna, tautiskā laikmeta rakstniece" (18. krājums, 121-157, Rīgā 1926) par Mariju rakstīts, ka "Viņa bija klusas dabas cilvēks, un ar rakstniecību iesāka

nodarboties jau dzīvodama "Nuķos". Stāsta, ka savu drāmas personu lomas studējama, viņa staigājusi domās nogrimusi un it kā citā, ār pasaulē dzīvodama, reizēm klusu šo to runādama, tādējādi vērsot uz sevi mājinieku ievēribu, kuri savā starpā apspriedušies un sākuši prātot, vai tik Marijai nerādotos ārprāta pazīmes."

Pēkšēna sarakstījusi pavisam četras lugas, divas no tām uzvestas uz skatuves (rokraksti Rīgā, Misiņa bibliotēkā).

Lai novērstu tā laika katastrofālo lugu trūkumu, Rīgas Latviešu biedrība 1870. gadā izsolīja godalgu par labāko latviešu oriģināllugu. Panākumi nebija nekādi lieli. Vienīgais iesūtījums "Kroņa mežsarga dzīve" godalgu neizpelnās. Godalgas izsolījumu atkārtotot, iesūta vairākas lugas, no kurām 1. vietu dabūja Marijas Pēkšēnas traģēdija "Ģertrūde". Ar 4 cēlienu skatu spēli "Ģertrūde" Marija Pēkšēna tad arī kļuva pazīstama tālaika teātra rakstnieku aprindās. Tautas atmodas ideju dēļ cenzūra to aizliedza, un, kad Rīgas latviešu teātris lugu beidzot uzveda 1877. gadā, tā saņēma labas recenzijas, taču jau šķita savam laikam tematiski novecojusi, īpaši stila un valodas ziņā.

"Lugas "Ģertrūde" titula lomā, bez šaubām, atrodam pašu autori un arī citās šīs lugas personās saskatāmi no dzīves novēroti cilvēki un tēloti viņu likteņi. Krustiņš liekas zīmēts pēc viņas pašas brāļa, kurš aiziet uz Rīgu, un draudzes tiesnesis Pankracijus caur savu valodas žargonu bijis tik labi kopēts, ka tapis pazīstams katram, kas to dzīvē agrāk sastapis." ("Marija Pēkšēna, tautiskā laikmeta rakstniece", Rīgas latviešu biedrības 18. Rakstu

NUĶU PUŠMUIŽAS NORĀ, MARIJAS PĒKŠĒNAS 170. JUBILEJAS ATCERES PASĀKUMĀ DZIED FOLKLORAS KOPA "PETLANE" NO KILINGI NEMMES.

krājums, 1926). Otrā M. Pēkšēnas luga "Vienu stāstu," ko nepārprotami iedvesmoja Pirmo vispārējo latviešu dziedāšanas svētku apmeklējums, izrādīta Rīgas Latviešu teātrī 1877. gadā. Ap 1880. gadu Pēkšēna pārcēlusies uz Rīgu, kur sarakstījusi lugas "Ceļa biedri" un "Laiku ziedi" jeb "Zeltezerpilsungu un zeltezeriēši", ko cenzūra aizliedza 1896. gadā. Šīs lugas nav mākslinieciski izstrādātas un uzvestas. Pēkšēnas lugas un dzejoļu krājums "Saulgoži un pakrēšļi" nav publicēti (rokraksti Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas J. Misiņa nodaļā).

Ar acīm, kas spalgo un zvēro

Stāsta, ka tanī laikā dramaturģijā ar mūsu novadnieci spēkiem mēroties varējis vien visiem labi zināmais Ādolfs Alunāns, kas savu laika biedreni un viņas veikumu raksturojis šādi: "Luga sarakstīta ar izveicību, kāda var piemānot tikai īstam skatuves pazinējam vai bagātīgi apdāvinātam rakstniekam. Biju iedomājies Mariju Pēkšēnu kā stipri emancipētu sievieti, dūšīgu, pārlietu jautru, čaklu runātāju. Tomēr Marija Pēkšēna jaunkundze nebūt nebija tāda, kādu viņu redzēju savā fantāzijā. Viņa, taisnību sakot, darīja

uz mani tikumīgas laucinieces iespaidu, viņa runāja lēnā, varētu gandrīz sacīt – bailīgā balsī, nosarkuši vaigiem, nolaistām acīm. Un tomēr šīs acis, kad dabūju viņas ieskatīties, liecināja, ka aiz viņām mājā neikdienišķs gars; viņas tik dzīvi spalgoja un zvēroja priekš visa, kas augsts un jauks."

Arī par Marijas lugu "Ģertrūde" Alunānam ir bijis savs komentārs: "Šinī lugā redzējam patiesi gabalu izpašu dzīves, tie ir patiesi latvieši, kurus satikām šķēķā mīļus, vecus pazīstamus; visi mums priekšā vesti skati bij pazīstami atgadījumi, kā viņi mēdz notikt katrudien mūsu tautas mājās, bet īsts poēzijas gars viņus darīja smaržainus, viņus, tā sakot, pārsmalcināja. Visas mūsu laiku un sadzīves kaites bij zīmētas tik dzīvām krāsām un tādu patiesību, kā to tikai var noklausīties dabai un dzīvei."

Dzimtajā pusē nav aizmirsta

1990. gadā Ramatas pagastā ar kultūras darbinieces Nellijas Nurmikas un tā laika pilsētas mēra Ojāra Beķera atbalstu uzstādīts Pēkšēnas piemiņas akmens (tēlnieks A. Vārpa). Kopš tā laika jau 25 gadus rudenos, Dzejas dienu laikā pie akmens pulcējas novadnieki, dzejas un literatūras mīļotāji, lai pieminētu

un atcerētos gan novadnieci Mariju, gan latviešu rakstniecību. Šis - jubilejas gads - nebija izņēmums, un, tāpat kā citus gadus, pie akmens neiztrūkstoši bija Ramatas sākumskolas bērni ar dzeju, viesi - folkloras kopa no kaimiņpilsētas Igaunijā Kilingi Nemmes, un Valmieras pagasta kultūras nama senioru jauktais vokālais ansamblis "Dziesmotā senatne".

Vakars turpinājās Ramatas pagasta "Līču skolā", kur vasaras namiņa priekšā bija ierīkota skatuve, un, teicējiem - novada kultūras darbiniekiem Aigai Zaķei un Inārai Blūmai, klausītājus iepazīstinot ar lugas "Ģertrūde" galvenajām vadlīnijām, īsās etīdēs tās izspēlēja novada amatiereteātris "Ramata".

Salacas rāmais tuvums, silti vasarīgais vakars ar tomēr jau rudenīgo elpu, Līču skolas īpašā aura, Marijas Pēkšēnas dzimšanas dienas svinībām par godu iedegtās sveķītes milzu ziedu tortē, un īsta, garda jubilejas kūka ikvienam, sagatavoja sanākušos uz vakara otro daļu - mākslinieku Raimonda Macata un Raimonda Ozola koncertu. Paldies māksliniekiem par brīnišķīgo Dzejas dienu noslēgumu!

Ilze Mitāne

PAR ELEKTROLĪNIJU TRAŠU TĪRĪŠANAS DARBIEM

AS „Sadales tīkls” mērķis ir nodrošināt kvalitatīvu un nepārtrauktu elektroenerģijas piegādi klientiem, maksimāli pasargājot gaisvadu elektrolīnijas, no dabas stihiju izraisītiem apstākļiem. Lai nodrošinātu elektrotīkla uzturēšanu ekspluatācijai drošā stāvoklī, AS „Sadales tīkls” katru gadu regulāri veic elektrolīniju apsekošanu un izvērtē ne tikai elektrolīniju tehnisko stāvokli, bet arī apzina bīstamos kokus un trases stāvokli, kas apdraud gaisvadu elektrolīniju drošumu. Trašu tīrīšana un arī bīstamo koku zāģēšana aizsargjoslās un gar elektrolīniju trasēm, ir viens no vissvarīgākajiem darbiem, kas tiek veikts visu gadu, lai samazinātu riskus koku, zaru uzkrīšanai uz elektrolīniju un klientu elektroapgādes process notiktu pēc iespējas kvalitatīvi.

Rūpīgi izvērtējot elektrolīnijas trases tīrīšanas darbu nozīmīgumu, paaugstinot elektroapgādes drošumu un kvalitāti Mazsalacas novada iedzīvotājiem, pērn AS „Sadales tīkls” elektrolīniju trases Mazsalacas novadā iztīrītas 10,1 km garumā, bet šogad un 2016. gadā gaisvadu elektrolīniju trašu tīrīšanas darbus paredzēts veikt 18 km garumā. Elektrolīniju trašu tīrīšanas

darbi tiks veikti Braslavas, Mazsalacas, Ramatas, Skaņkalnes un Vecates pagastā. Kopumā gar zemsprieguma 0,4kV (kilovoltu) gaisvadu elektrolīnijām trašu tīrīšanas darbus plānots veikt 6 km garumā, bet gar vidējā sprieguma 20kV gaisvadu elektrolīnijām – 12 km garumā. Pēc darbu pabeigšanas elektroapgādes drošums un kvalitāte paaugstināsies visiem minēto pagastu lietotājiem. Elektrolīnijas trases tīrīšanas un bīstamo apzāģēšanas darbus AS „Sadales tīkls” saskaņo gan ar zemes īpašniekiem, gan ar Mazsalacas novada pašvaldību.

AS „Sadales tīkls” elektrotīkla kopgarums ir gandrīz 95 000 kilometru, no kuriem vairāk nekā 17 000 km šķērso mežainas teritorijas. Lai nodrošinātu elektroenerģijas piegādi klientiem, 2015. gadā AS „Sadales tīkls” plāno veikt elektrolīniju trašu tīrīšanu 4 444 km garumā. Šādā veidā tiek nodrošināta visu elektrolīniju trašu tīrīšana reizi četros gados, lai pasargātu elektrolīniju trases no aizaugšanas ar kokiem un krūmiem, un nodrošinātu klientiem nepārtrauktu un kvalitatīvu elektroenerģijas piegādi.

Tatjana Smirnova
AS “Sadales tīkls”

MAZSALACĀ VIESOJAS RAKSTNIECE UN DZEJNIECE IEVA SAMAUSKA

Dzejas dienu ietvaros Mazsalacas pilsētas bibliotēka sadarbībā ar Mazsalacas vidusskolu organizēja skolēniem tikšanos ar rakstnieci, dzejnieci, daudzu bērnu grāmatu autori Ievu Samausku.

Rakstniece uz Mazsalacu mēroja tālo ceļu no Saldus. 15. septembra rītā Mazsalacas vidusskolas zālē pulcējās 1.- 4. klašu skolēni, pēc tam 5.- 8. klašu audzēkņi un visbeidzot 9.- 12. klašu grupa, lai uzzinātu, kā top dzeja un kur rodas idejas grāmatām.

Rakstniece stāstīja par savām grāmatām un lasīja dzejoļus. Vērtīgākie un atjautīgākie klausītāji savā īpašumā ieguva kartiņas ar dzejoli un autogrāfu. Autore lasīja dzejoļus arī no vēl nepublicētiem darbiem. Uzzinājām, kā notiek sadarbība starp grāmatas autori un māksliniekiem. Savukārt vecāko klašu skolēniem viņa vairāk stāstīja par savu dzīvi un profesijas izvēli. Ieva Samauska ilgus gadus strādājusi žurnālistikā, stāstus un dzejoļus rakstot vien brīvajos brīžos un nerādot tos plašākai publikai. Pašlaik viņa jau 10 gadus nododas vien savam sirds darbam – dzejoļu un stāstu rakstīšanai. Daudzu darbu iedvesmas avots ir rakstnieces meita. Viņa uzsvēra, cik būtiski ir ticēt savam sapnim un iet uz to, pat ja no apkārtējiem sākotnēji netiek saņemts atbalsts. Cik svarīgi ir izmantot to talantu, ko Dievs katram ir devis.

Rakstnieces purā ir tādi darbi kā „Engelītis”, „Kā uzburt sniegu”, „Amariļļa mīļumzeme”, „Šokolādes glābšana”, „Kad kaķēnu sauc par pelīti”, „Princešu grāmata”, „Pilsēta no A līdz Z”, „Meitene, kura zināja visas pasaules valodas”. Šogad grāmata „Govs uz bagāznieka” iekļauta arī „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā”.

Liene Apsīte
Mazsalacas pilsētas bibliotekāre

DROŠĪBA PIRMAJĀ VIETĀ

MĀCĪBU GADS MAZSALACAS VIDUSSKOLĀ IESĀKĀS AR SVARĪGU INFORMĀCIJU SKOLĒNIEM.

Jau 2. septembra rītā skolā viesojās pārstāvji no Valsts policijas un Valsts ugunsdzēsības dienesta, lai skolēniem atgādinātu tik svarīgās lietas par drošību sev apkārt.

Valsts Policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Valmieras iecirkņa Kārtības policijas nodaļas vecākā inspektore Rita Ozarska, Mazsalacas iecirkņa inspektore Gunita Grantiņa un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Rūjienas posteņa komandieris Edmunds Bambāns tikās ar skolēniem jaunāko un vecāko klašu grupās, lai pārrunātu svarīgākos drošības jautājumus, skolēniem atrodoties mājās, uz ceļa un skolā. Policijas pārstāvji atgādināja, cik dzīvību glābjošas var izrādīties atstarojošas vestes vai atstarotāji, tāpat ritenbraucēju ķiveres, ja skolēns pārvietojas ar velosipēdu. Drošas pārvietošanās noteikumu augšgalā bija arī gājēju pārejas ievērošana, un tas, pa kuru ceļa pusi ir droši un pareizi iet. Tāpat tika atgādināts mūziku klausīties mājās, nevis pa ceļam uz skolu, jo caur mūzikas atskaņotāja austiņām mašīnas riepu švirkstoņa vai signāls var netikt sadzirdēts.

VUGD pārstāvis mācīja, ka, redzot vai esot iesaistītam nelaimes gadījumā,

svarīgi atcerēties telefona numuru 113, tāpat arī to, kādu informāciju vajadzētu sniegt, zvanot pa šo telefonu. Edmunds Bambāns lika pie sirds nekad šo telefona numuru neizmantojot ļaunprātīgos nolūkos, jo ikkatrs viltus zvans nozīmē velti izsauktu palīdzību, kas tanī pat brīdī kādam citam būtu bijusi izšķiroši svarīga.

Drošības lekcijas ietvaros tika runāts arī par skolēna emocionālo drošību, interneta viltīgajām dzīlēm un kā atmāskot cilvēkus, ar kuriem labāk nekad pat sarunās neielasties. Un protams, arī to, ka šķietami drošākā vieta pasaulē - savas mājas - var kļūt bīstamas, ja aizmirstam, ka sērkokociņi, sveces, medikamenti vai elektroierīces nav paredzētas, lai ar tām rotaļātos.

Vecāko klašu skolēniem pēc drošības lekcijas bija iespēja iepazīties ar ceļu policijas pārstāvjiem - VP Vidzemes reģiona KPBP PPN Satiksmes uzraudzības rotas jaunāko inspektoru Rinaldu Brokānu un inspektori Jutu Kacenu. Viņi demonstrēja policijas ekipāžas aprīkojumu, skolēni varēja pārbaudīt radara iespējas, roku dzelžu stingro tvērienu, policijas bākugunis u.c. policijas aprīkojumu, kā arī un iepazīties ar darba pienākumiem, kontrolējot Mazsalacas novada ceļu drošību.

Ilze Mitāne

SKOLĒNI IEPAZĪSTAS AR CEĻU POLICIJAS IKDIENAS PIENĀKUMIEM. TOS DEMONSTRĒ INSPEKTORS RINALDS BROKĀNS.

AKTUALITĀTES PAŠVALDĪBĀ SEPTEMBRĪ

Ritvars Sirmajs

Mazsalacas novada pašvaldības izpilddirektors

- Veiksmīgi uzsākts jaunais mācību gads, un izglītības iestādēs pabeigti remontdarbi.
- Pērnavas ielas posmā no Brīvības bulvāra līdz Palejas ielai vasaras mēnešos izbūvēta jauna gājēju ietve, septembrī darbi pabeigti.
- Kapos uzsākts Numersu kapličas remonts un jumta nomaiņa.
- Turpinās darbi pie ietves izbūves Skaņkalnes ielā, darbus plānots pabeigt septembrī.
- Septembra beigās tiks uzsākta apgaismojuma izbūve Pērnavas ielas posmā no Liepu ielas līdz Muižas ielai.
- Turpinās uzsāktie darbi pie Sēļu Augšklēts jumta nomaiņas.

Harijs Rokpelnis

Mazsalacas novada pašvaldības domes priekšsēdētājs

- Mazsalacas novads iesaistījies projekta sagatavošanā sadarbībā ar citām Vidzemes pašvaldībām par Valtenberģu muižas kompleksa tālāku attīstību un plāno iesniegt projektu Kultūras ministrijā.
- Noritējis darbs pie Igaunijas - Latvijas pārrobežu sadarbības programmas izstrādes un esam veiksmīgi aizstāvējuši savas intereses, panākot Salacas baseina iekļaušanu atbalstāmo teritoriju sarakstā.
- Piedalījāties diskusijā ar Tirdzniecības un rūpniecības kameru par profesionālās izglītības nozīmi un nepieciešamajiem uzlabojumiem sistēmā, vienojāties par rīcības plānu, lai virzītu diskusijas rezultātu tālāku apspriešanu valsts mērogā.
- Kopā ar SIA Mazsalacas slimnīca direktoru Edgaru Grandānu tikāmies ar Veselības ministru Gunti Belēviču, lai aicinātu Veselības ministriju atbalstīt slimnīcas jumta nomaiņu.
- Tiek organizēts Latvijas Zemnieku Savienības Vidzemes kongress, kā ietvaros Mazsalacas novadā viesosies Zemkopības ministrs Jānis Dūklavs, kas tiksies ar novada uzņēmējiem, paralēli ar novada senioriem Mazsalacā tiksies Latvijas pensionāru federācijas vadītājs Andris Siliņš.

INFORMĀCIJA PAR ŪDENS PATĒRINA SKAITĪTĀJU VERIFICĒŠANU

Ūdens patēriņa skaitītājiem, tāpat kā jebkurai mērierīcei, ir noteikts derīguma termiņš, kuram beidzoties ir jāveic pārbaude, lai konstatētu, vai ierīce ir derīga turpmākai izmantošanai.

Saskaņā ar Ministru kabineta 09.01.2007 noteikumu Nr.40 pielikuma 4.4.punktu ūdens patēriņa skaitītāji ir jāverificē reizi 4 gados.

Skaitītāju verificēšanu drīkst veikt tikai atbilstoši sertificētas institūcijas.

Mazsalacai vistuvākā ir Latvijas nacionālā metroloģijas centra Valmieras filiāle, kas atrodas Valmierā Jumaras ielā 195 (slimnīcas teritorijā).

Ūdens skaitītāju periodiskā verificēšana ir jānodrošina šo skaitītāju īpašniekiem, tai skaitā, skaitītāju noņemšana un uzlikšana, transportēšana uz verificēšanas vietu, verificēšana un saņemto atzinumu vai jaunu skaitītāju pasu iesniegšana

SIA „Banga KPU” reģistrēšanai.

SIA „Banga KPU” nodrošina daudzdzīvokļu māju ievados un citos SIA „Banga KPU” atbildībā esošā ārējā ūdensapgādes tīkla mezglos uzstādīto ūdens patēriņa skaitītāju verificēšanu Mazsalacā, Mazsalacas pagastā un Skaņkalnē.

Daudzdzīvokļu mājās dzīvokļos uzstādīto ūdens skaitītāju verificēšanu jāorganizē un jānodrošina pašiem dzīvokļu īpašniekiem vai māju pārvaldniekiem.

Individuālās mājās uzstādīto ūdens patēriņa skaitītāju verificēšanu jānodrošina māju īpašniekiem.

SIA „Banga KPU” lielā darba apjoma un ierobežotu resursu dēļ pašlaik nesniedz individuālus pakalpojumus ūdens patēriņa skaitītāju verificēšanas nodrošināšanai.

SKAŅKALNĒ PABEIGTI DARBI PROJEKTA “ŪDENSSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBA MAZSALACAS NOVADA SKAŅKALNES PAGASTA SKAŅKALNES CIEMĀ, II KĀRTA” IETVAROS

Šī gadā 16. jūlijā tika nodots ekspluatācijā Eiropas reģionālās attīstības fonda līdzfinansētā projekta “Ūdenssaimniecības attīstība Mazsalacas novada Skaņkalnes pagasta Skaņkalnes ciemā, II kārtā” (id.Nr. 3DP/3.4.1.1.0/13APIA/CFLA/009) ietvaros izbūvētais objekts – ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu būvniecība Skaņkalnes ciemā. Līdz ar to ir pabeigti visi šī projekta ietvaros laika periodā no 26.09.2013 līdz 25.09.2015 plānotie darbi.

Kopumā izbūvēti 2 km ūdensapgādes tīklu un 0.3 km jaunu kanalizācijas tīklu. Projekta ietvaros

ir rekonstruēti problemātiskie ūdensvada posmi, kas savu laiku sen nokalpojuši, un izbūvēti jauni tīkli, lai paplašinātu ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas teritoriju un nodrošinātu iespēju vēl piecām individuālajām mājām pieslēgties centralizētajam ūdensapgādes tīklam un 6 mājām – kanalizācijas sistēmai.

Projekta kopējās attiecināmās izmaksas 177961.34 EUR, no tām 85% finansēja Eiropas Reģionālās attīstības fonds 151267.14 EUR apmērā un 26694.20 EUR tika segti no Mazsalacas novada pašvaldības un finansējuma saņēmēja līdzek-

ļiem.

Aicinām iedzīvotājus izmantot radīto iespēju un pieslēgt savus īpašumus pie centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas, lai lietotu kvalitatīvu dzeramo ūdeni un novadītu sadzīves kanalizācijas notekūdeņus uz attīrīšanas iekārtām, nepiesārņojot apkārtni vidi.

Informāciju par pieslēgšanos var iegūt zvanot pa tālruni Ritai Lizumai (29395788) vai Aldim Paeglim (29195595) vai personīgi SIA “BANGA KPU” birojā, adrese: “Attīrīšanas”, Mazsalacas pagasts, Mazsalacas novads.

PROJEKTU „ŪDENSSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBA MAZSALACAS NOVADA SKAŅKALNES PAGASTA SKAŅKALNES CIEMĀ, II KĀRTA” LĪDZFINANSĒ EIROPAS SAVIENĪBA. FINANSĒJUMA SAŅĒMĒJS ŠĪ PROJEKTA IETVAROS IR SIA “BANGA KPU”. PROJEKTA ADMINISTRATĪVĀS, FINANŠU UN TEHNISKĀS VADĪBAS UZRAUDZĪBU NODROŠINA CENTRĀLĀ FINANŠU UN LĪGUMU AĢENTŪRA. IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ!

MAZSALACĀ PABEIGTI DARBI PROJEKTA “ŪDENSSAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMU ATTĪSTĪBA MAZSALACĀ, II KĀRTA” IETVAROS

Šī gada 16.jūlijā tika nodots ekspluatācijā Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta “Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Mazsalacā, II kārtā” (id.Nr.3DP/3.5.1.1.0/12/IPIA/VARAM/011) ietvaros izbūvētais papildu objekts – ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu būvniecība Palejas un Kalna ielās. Līdz ar to ir pabeigti visi šī projekta ietvaros plānotie darbi laika periodā no 23.07.2012 līdz 31.07.2015. Kopumā izbūvēti 3.4 km kanalizācijas tīklu Pērnavas, Jāņa, Brīvības, Sporta, Pasta, Krasta, Palejas un Kalna ielās, 1 kanalizācijas sūkņu

stacija Jāņa ielā un 289 m ūdensapgādes tīklu Palejas un Kalna ielās.

Projekta kopējās izmaksas 589092 EUR, no tām 393570 EUR finansēja Eiropas Savienības Kohēzijas fonds, 23699 EUR - finansējums no Latvijas valsts budžeta, savukārt, 165898 EUR, ieskaitot finansējumu pievienotās vērtības nodoklim 102239 EUR, tika segti no Mazsalacas novada pašvaldības un finansējuma saņēmēja līdzekļiem.

Projekta ietvaros tika izbūvēti pieslēgumu atzari no maģistrālajiem vadiem līdz visu īpašumu robežām, kas atrodas projekta

skartajā teritorijā. Tāpēc vēlreiz aicinām iedzīvotājus izmantot radīto iespēju un pieslēgt savus īpašumus pie centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas, lai lietotu kvalitatīvu dzeramo ūdeni un novadītu sadzīves kanalizācijas notekūdeņus uz attīrīšanas iekārtām, nepiesārņojot apkārtni vidi.

Informāciju par pieslēgšanos var iegūt zvanot pa tālruni Ritai Lizumai (29395788) vai Aldim Paeglim (29195595) vai personīgi SIA “BANGA KPU” birojā, adrese: “Attīrīšanas”, Mazsalacas pagasts, Mazsalacas novads.

PROJEKTU „ŪDENSSAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMU ATTĪSTĪBA MAZSALACĀ, II KĀRTA” LĪDZFINANSĒ EIROPAS SAVIENĪBA. FINANSĒJUMA SAŅĒMĒJS ŠĪ PROJEKTA IETVAROS IR SIA “BANGA KPU”. PROJEKTA ADMINISTRATĪVĀS, FINANŠU UN TEHNISKĀS VADĪBAS UZRAUDZĪBU NODROŠINA LR VIDES AIZSARDZĪBAS UN REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS MINISTRIJA. IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ!

STARPTAUTISKAJĀ TŪRISMA DIENĀ POPULARIZĒS VELOAKTIVITĀTES

26 - 27. SEPTEBRĪ MAZSALACAS NOVADĀ ATZĪMĒS STARPTAUTISKO TŪRISMA DIENU AR VISNOTĀJ INTERESANTU PROGRAMMU.

Abas dienas, kā jau velopilsētā tas pienākas, būs veltītas velotūrisma popularizēšanai. Sestdien, 26. septembrī visi, kam patīk pārvietoties ar velosipēdu un fotografēt, aicināti uz velo foto orientēšanos (no plkst. 10.00-15.00, pulcēšanās pie TIC Rūjienas ielā 1). Velo foto orientēšanās objekti būs dažādi - gan dabas objekti, gan arī dažādi uzdevumi, kas jāatrisina, lai tiktu pie pareizās atbildes. Visas vietas būs viegli sasniedzamas, lai arī posteņu grūtības pakāpes būs dažādas. Posteņi galvenokārt būs koncentrēti ap Mazsalacu, attālakie - rādiusā līdz 10 km ap pilsētu. Komandā nepieciešami divi cilvēki, tomēr, ja aktivitātē nolēmusi piedalīties visa ģimene, tā to noteikti varēs veikt. Uz komandu vajadzīga vismaz viena ierīce, ar ko iespējams fotografēt digitāli - mobilais telefons, viedtālrunis, fotoaparāts, planšete vai kas cits - tam nav lielas nozīmes.

VAKARA SARUNAS PAR CEĻOŠANU

Pēc aktīvi pavadītās dienas notiks sacensību rezultātu apbalvoša-

na, bet pēc tās paredzētas vakara sarunas ar tūrisma speciālistiem (no plkst. 16.30). Ja pieturēsies silts laiks, tad vakara daļa notiks Mazsalacas Kultūras centra iekšpagalmā. Būs tēja un uzkodas, un jau tagad ir zināms, ka viens no vakara viesiem būs Juris Smalinskis, tūrisma un vides eksperts un docents Vidzemes Augstskolā. Vakara sarunās viņš solījis dalīties pieredzē par savu ceļojumu apkārt Baltijas jūrai. Būs aizraujošs stāstījums, fotomateriāli, iespēja uzdot jautājumus un apmainīties pieredzēm.

TRĪS LOKI AP MAZSALACU

Nākamajā dienā, 27. septembrī visi aicināt iemēģināt jaunizveidoto tūrisma maršrutu "Trīs loki apkārt Mazsalacai". Maršrutā iekļautas trīs dažāda garuma distances - 25 km, 35 km un 70 km. Veloceļa atklāšanas dienā paredzēts braukt pa garāko loku, to sāsinot līdz 50 km.

Ceļš vedīs arī pa Ramatas un Sēļu pagastiem, apskatot gan zināmus, gan mazāk populārus mūsu novada jaukus, kā piemēram, egli vītola, Velna karieti, bet īpaši izturīgākie varēs mēģināt atrast Anģišu velnākmeni. Pusceļā braucējus gaidīs garda zupa.

Stāsta TIC vadītājs Rīnants Lūsis:

- Šogad ritenbraucēju maršrutu atklāsim un izmēģināsim, bet nākamā gada plānos ir to marķēt pēc valsts standartiem, lai maršrutu varētu iekļaut lielākos tūrisma ceļvežos. Vēlos arī atgādināt, ka abu dienu aktivitātes ir bez maksas, un par savu drošību un veselību ritenbraucēju laikā katrs atbild individuāli. Bez vecāku uzraudzības bērns var braukt no 12 gadu vecuma, līdz tam - kopā ar kādu no pavadošajiem pieaugušajiem, kas par viņu uzņemas atbildību. Starptautiskā tūrisma diena būs arī Mazsalacas novada aktīvās tūrisma sezonas noslēgums, tomēr darbs

pie tūrisma jomas popularizēšanas novadā turpināsies. Jāpaspēj laicīgi sagatavoties starptautiskajai tūrisma izstādei Balttour 2016, ļoti gribētu piedalīties arī Igaunijas lielākajā tūrisma izstādē Tourest 2016, lai varētu veiksmīgāk popularizēt Mazsalacas novadu igauņu tūristiem. Rudens darbu plānā ir apsekot novada tūrisma objektus, lai saprastu kopējo novada situāciju, uzsākot nākamā gada tūrisma sezonu, un pavisam noteikti jāpabeidz arī tūrisma stratēģija, lai varētu skaidri virzīties uz nospraustajiem nākotnes plāniem.

Ilze Mitāne

MAZSALACAS JAUNIEŠI PIEDALĀS „SIGULDA OPEN” ROLLERSLĒPOŠANĀ

19. septembrī ar sprintu brīvajā stilā Siguldas aktīvās atpūtas un sporta trasē sākas divu dienu rollerslēpošanas sacensības „Sigulda open 2015”.

Mazsalacu pārstāvēja Mārcis Bērziņš, Matīss Puķulauks, Mārcis Stepanovs (V12 grupa), Renāte Kārkliņa (S14 grupa) un Marks Vāle (V14 grupa).

Jauniešu puīšu grupām labāko laiku uzrādīja Marks Vāle. Jauniešiem finālbraucienos bija jāveic ierastāka distance rollerslēpošanas sprintos. Kuplākais

dalībnieku skaits bija jaunākajā puīšu V12 grupā (2003. gads un jaunāki), kur sacentās 10 rollerslēpotāji. Pārliecinoši visās kārtās ātrākais bija Bruno Krampe, kurš finālā neatstāja nekādas cerības savam kluba biedram un otrās vietas ieguvējam Robertam Kļauģim. Mazajā finālā jeb cīņā par trešo vietu divu mazsalaciešu starpā Mārcis Bērziņš pārspēja Matīsu Puķulauku, kurš par centimetra tiesu ceturtajā ceturtdaļfinālā braucienā apsteidza siguldieti Helviju Kārkliņu „A2”, abiem

sarūpējot vissīvāko un līdzīgāko cīņu no visiem izslēgšanas kārtu braucieniem.

V14 grupā (2001./2002.g.) jau kvalifikācijā parādīto pārkumu vēlreiz finālā apliecināja Marks Vāle, pārspējot siguldieti un slēpotāju ģimenes atvasi Oskaru Veitu. Meitenēm finālā Renāte Kārkliņa nodrošināja Mazsalacai otro uzvaru, līdzīgā cīņā pārspējot siguldieti Urzulu Jargani, kura pēc finiša piedzīvoja nepatīkamu kritienu, bet par laimi iztika bez traumām.

STARP LABĀKAJIEM SVĒTKU SKOLOTĀJIEM

Lai pateiktos bērnu un jauniešu tautas mākslas kolektīvu vadītājiem par viņu ieguldījumu Dziesmu un deju svētku tradīciju tālāk nodošanā nākamajām paaudzēm, XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku lieldraugs Swedbank piecdesmit skolotājiem ir piešķīris vienreizējas stipendijas, katru 500 eiro apmērā.

Svētku skolotāji tika sveikti 16. septembrī Rīgā, Swedbank centrālajā ēkā. Ar prieku varam paziņot, ka šo skolotāju vidū ir arī Mazsalacas novada deju kolektīvu vadītāja Aija Vidovska. Stipendiju ieguvējus noteica interešu izglītības nozaru ekspertu un Swedbank pārstāvju veidota žūrija, kas vērtēja skolotāja devumu Dziesmu un deju svētku tradīciju saglabāšanā, jauniešu iesaistīšanā un izglītošanā tautas mākslas jomās, un ņēma vērā arī par skolotājiem

iesūtītos stāstus, kuros pausta mīlestība, cieņa un pateicība. Lielākais izaicinājums žūrijai bija izvēle par labu 10 skolotājiem no Vidzemes, kur izvirzīto skolotāju skaits bija divreiz lielāks kā jebkurā citā reģionā - 103, tāpēc īpašs prieks ir par mūsu novada deju kolektīvu vadītāju Aiju, kura ikdienā strādā ar pieciem tautas deju kolektīviem - "Ķipari" A grupa, "Ķipari" B grupa, "Spāre", "Magone", un "Oga".

MEISTARKLASES UZNEM JAUNUS APGRIEZIENUS

RUDENS PIRMAIS MĒNESIS RAMATAS SĀKUMSKOLĀ

26. UN 27. OKTOBRĪ, SKOLĒNU RUDENS BRĪVLAIKĀ MAZSALACAS KULTŪRAS CENTRĀ NOTIKS RITMISKĀS MŪZIKAS MEISTARKLASES.

To māksliniecisks vadītājs Kārlis Vanags stāsta, ka meistarklasēs būs gan zināmas un ierastas lietas - tie paši mācībspēki un specialitātes, kas aizvadītajos gados, bet meistarklases uzņems arī jaunus apgriezienus - kā ik gadus ir gaidīti muzicēt gribētāji no Mazsalacas un apkārtnē novadiem, bet šogad uz meistarklasēm pieteikušies arī daudz dalībnieku no citām vietām Latvijā. Šogad meistarklasēs piedalīsies City Jazz Big Band no Rīgas, un jau zināms, ka tajās ieskanēsies arī starptautiska nots, jo viesos uzaicināts trompetists, komponists un aranžētājs Gerhards Ornigs (Gerhard Ormig), ar kuru kopā paredzēts muzicēt 27. oktobra koncertā.

Vēl kāds jaunums meistarklasu dalībniekiem, kas, iespējams, interesēs pedagogus, būs iespēja saņemt VISC sertifikātus par tālākizglītību savas kvalifikācijas celšanai un pilnveidošanai.

Meistarklasēs būs iespējams pilnveidoties šādās specialitātēs: pūšamie instrumenti (pedagogs Dāvis Jurka), taustiņinstrumenti (pedagogs Ritvars Garoza), vokāls, ansamblis (pedagogs Kristīne Praula), bass (Toms Poišs), bungas (pedagogs Artis Orups). Aicināti dalībnieki, sākot ar skolas vecumu, vēlams ar kaut nelielām priekšzināšanām izvēlētajā specialitātē (dalība bezmaksas, pieteikšanās un praktiskā informācija: dace.jurka@mazsalacasnovads.lv). Abos meistarklasu vakaros būs arī atvērta koncerti publikai: 26. oktobrī plkst. 19.00, 27. oktobrī plkst. 18.00.

Ilze Mitāne

IR IESĀCIES JAUNAIS MĀCĪBU GADS. SKOLĀ MĀCĪBAS UZSĀKUŠI SKOLĒNI, PIRMSSKOLAS GRUPĪŅU AUDZĒKŅI - KOPĀ 60. SKAITLIS NEMAINĪGS.

Kā tad aizritējušas septembra raibās dienas skolā?

Septembris mūs vēl lutināja ar siltu un saulainu laiku, tādēļ daudzas aktivitātes norisinājās brīvā dabā. Īpaši priecīgi skolēni bija par sporta stundām skolas sporta laukumā. Jau 18. septembrī notika pirmā sporta diena kopā ar vecākiem.

11. septembris – Dzejas dienas Ramatā. Šogad mūsu novadnieces, pirmās latviešu dramaturģes Marijas Pēkšēnas 170. dzimšanas diena. Pie piemiņas akmens arī Ramatas skolēni skandēja dzejas rindas. Vakara gaitā piemiņas pasākums turpinājās Līču skolā.

Jau otro gadu skolēni iesaistās Starptautiskajā veselības nedēļā jeb MOVE Week. Šogad pārgājiens pa Dauģēnu taku ar dažādām fiziskām aktivitātēm.

Mēneša beigās, 29. septembrī, pirmsskolas audzēkņu un viņu vecāku kopīgi veidotā rudens velšu izstāde, tradicionālais Miķeļdienas tirdziņš un Olimpiskā diena. Tātad vingrosim un tirgosimies!

Paldies darbiniekiem, skolēnu un pirmsskolēnu vecākiem, kas jau ziedojuši dārza veltes skolas kopsaldam!

NOSKAIDROTS GARDĀKĀS BULCIŅAS CEPĒJS

Šovasar Mazsalacas pilsētas svētkos notika nebijis pasākums - Bulciņfestivāls.

Par šī gada Bulciņfestivāla uzvarētāju kļuva Mazsalacas veikala "TOP" konditorejas ceptie kliņģeri "Sāļā velte". Uzvarētājs tika noteikts pilsētas svētku apmeklētāju balsojumā, kurā no 175 kliņģeru degustētājiem 55 par labāko bija atzinuši tieši "Sāļo velti". Edijs Zatumanovs, Mazsalacas "TOP" veikala īpašnieks:

- Par iegūto pirmo vietu kliņģeru konkursā noteikti jāslavē mūsu konditore: Lilita Pētersone, Sarmīte Bērziņa un Liene Dūce. Mūsu konditore ir ļoti prasmīgas un centīgas - prieks arī, ka viņas pašas nāk ar jaunām idejām, kā uzlabot izstrādājumu klāstu. Kopīgi tās apspriežam, izstrādājam jaunas receptes un rezultāts neizpaliek - iedzīvotāji to novērtē.

Bulciņfestivāla organizatore, uzņēmējdarbības konsultante Rita Gluha:

- Vispirms vēlos pateikties visiem bulciņu un kliņģeru cepējiem un degustatoriem, kuri piedalījās bulciņfestivālā. Nākamajā gadā apaļa jubileja ir novadniekam Gustavam Ērenpreisam, un esam ieplānojuši, ka cepēji ceptu jubilejas kliņģerus, kā arī būs cepšanas šovs ar profesionāla konditora piedalīšanos. Gribu iedrošināt vietējos cepējus piedalīties bulciņfestivālā, jo tā ir lieliska iespēja parādīt sevi un palepoties ar savu produkciju. Cepšanas tradīcijas Mazsalacā ir ļoti senas - savulaik pilsētā bijušas vairākas ceptuves, un arī šobrīd Mazsalacā cep brīnumgaras kūkas un bulciņas. Ar šo pilsētas pievienoto vērtību ir jālepojas, jo tieši tā rada omulības auru, tīkamu svaigi ceptu bulciņu smaržu agros rītos, un apmierinātus iedzīvotājus un pilsētas viesus.

Ilze Mitāne

MAZSALACĀ BIJA VĪNA ĪSTĀS MĀJAS

TOMASS KĪGLERS (THOMAS KUEGLER)

09.03.1927. - 14.03.2015.

Augusta beigās novada pašvaldībā pienāca ziņa, ka Mazsalacā atgriezies un savas dzimtas kapos atdusēties izvēlējis Tomass Kīglers (Tomas Kuegler, 09.03.1927-14.03.2015.) - pirmskara laika vācu izcelsmes ārsta dēls, kas dzimis un savas dzīves bezrūpīgākos gadus pavadījis Mazsalacā. Viņu pēdējā gaitā pavadīt no Vācijas, Hārzevinkelas (Harsewinkel) uz Mazsalacu devās viņa sieva Lūcija Zauere (Lucia Sauer), kas mīļuprāt piekrita pastāstīt par Tomasa dzīves gaitām un Kīgleru plašās dzimtas vēsturi.

BĒRNĪBAS LAIMES ZEME

Tomass Kīglers dzimis Mazsalacā, 1927. gada martā kā slimnīcas ārsta dēls un Mazsalacas/Burnieku draudžu mācītāja Gulekes atvase. Tomasa vecāki - Helēna un Verners Kīgleri (Helene un Verner Kuegler) uz Mazsalacu pārcēlušies 1913. gadā no Gulbenes. Verners Kīglers bijis ārsts, specializējies plaušu slimībās, bet viņa sieva Helēna - medmāsa. Ģimene dzīvojusi mājā iepretīm Dauguļu aptiekai, kas toreiz bija doktorāts. Mazsalacieši zina stāstīt, ka ārsta Kīglera ģimene pilsētā bijusi labi ieredzēta, jo Verners bijis rūpīgs pret saviem pacientiem, arī ģimenē valdījusi laba saskaņa. Tomass mācījās Rūjienā, vācu tautības skolā, bet Mazsalacā uzauga kopā ar latviešu bērniem. Visu mūžu viņam siltā atmiņā palika plašais Skaņaiskalns, maksķerēšana Salacā un pirmā mīlestība - meitene no kaimiņmājas.

DZĪVES SKARBAJOS VĒJOS

No Latvijas Kīgleru ģimene aizbrauca, kad Tomasam bija 12 gadi, 1939. gadā, kad Hitlers organizēja vispārējo vācbaltiešu izceļošanu no Latvijas. Ģimeni nosūtīja uz Lisas pilsētu (Lissa, vēlāk Leszno Polijā), kur 13 gadu vecumā Tomass sāka mācības planierisma skolā, jau 14 gadu vecumā sasniedzot ievērojamus rezultātus kā jaunākais skolas planierists, kurš drīkstēja vadīt planieri bez skolotāja palīdzības.

16 gadu vecumā Tomass ieguva radaru iekārtu speciālista izglītību, tika iesaukts armijā un 1944. gadā nokļuva frontē. 1945. gada 20. aprīlī ASV armija viņu saņēma gūstā netālu no Tīringenes (Thüringen). Kā par nelaimi bija Hitlera dzimšanas diena, un tai par godu Tomass tika piekauts tā, ka tikko palika dzīvs. Tālāk lopus

vagonā viņu nosūtīja uz Reinas pļavu nometni, kas bija iekārtota brīvā dabā, bez jebkādam pajumtes iespējām gūstekņiem. Apstākļi bija nožēlojami, un daudz gūstekņu sāka slimot. Mainoties sabiedroto ietekmei, amerikāņi nometnes teritoriju nodeva francūžiem, kas pret gūstekņiem izturējās labāk, tomēr arī Tomasa veselība neizturēja, un viņš kara tribunāla priekšā stājās ļoti slims. Tomasu no drošas nāves izglāba vien sīka, bet pārsteidzoši nozīmīga kļūda gūstekņa reģistrācijas dokumentos. Tomass ir dzimis 09.03.1927., bet amerikāņi, pierakstot datumu, to sāk ar mēnesi, tāpēc francūži iztulkoja, ka Tomass dzimis 3. oktobrī. Šāds dzimšanas datums tobrīd Tomasu padarīja par nepilngadīgu, un viņš tika atlaists mājās. Sekoja garš un bezgala nogurdinošs ceļš uz mājām. Līdz Hamburgai, kur atradās viņa vecāki, jauneklis gāja ar kājām vai brauca ogļu vagonā, mērojot ap 600 km garu ceļu. Netālu no Hamburgas, nožēlojamā izskatā, slimu, balstoties uz metāla caurules gabala, viņu apstādināja kāds zemnieks, prasot, kurp jauneklis dodas. Kad viņš atbildēja, ka pie vecākiem, zemnieks ieskatījies Tomasa sejā un teicis: -"Es tevi pazīstu! Tev ir Vernera Kīglera acis!", un aizveda viņu taisnā ceļā pie vecākiem.

NO LATĪŅU VALODAS LĪDZ MIKROČIPIEM

Atkopies Tomass mājniecībā pie mātes pabeidza skolu, pat nokārtojot latīņu valodas eksāmenu, kurā bija jāzina 1000 latīņu valodas vārdi. Tomēr par ārstu Tomass nekļuva - viņš sāka studēt fiziku, vispirms Hamburgā, Berlīnē un tad Damštātē, kur, paralēli studijām, brīvdienās piestrādāja kompānijā Siemens. Pēc fizika diploma iegūšanas, viņš tajā pat firmā saņēma darba piedāvājumu un sāka vadīt laboratoriju, kurā strādāja pie jauninājumiem un tehniskiem uzlabojumiem dažādu sistēmu savienojumos. Tehnoloģijām attīstoties, viņi nonāca līdz pusvadītājiem un beidzot pārgāja uz mikročipiem. Mūža nogalē Tomass joprojām strādāja Siemens, tikai nu jau ar kompānijas sadarbības partneriem un dažādiem līgumiem.

Tomass ir daudz ceļojis, gan saistībā ar savu darbu, gan privāti. Viņš ir pabijis visur, kur ražo mikroshēmas - ASV Silikona ielejā, Ķīnā, Korejā, Malaizijā u.c.

MAZSALACAS NOVADA PAŠVALDĪBAS DELEGĀCIJA TIEKAS AR SKOLAS SADARBĪBAS PARTNERIEM VĀCIJĀ. PIRMAJĀ RINDĀ TOMASS KĪGLERS AR KUNDZI LŪCIJU ZAUERI.

Viņam pieder arī piedzīvojums, pārbraucot pāri Sahāras tuksnesim ar pašrocīgi pārbūvētu Citroën markas automašīnu.

DZIMTAS SAJŪTA AICINA ATPAKAĻ

Kad Tomass 1984. gadā satika savu trešo sievu - Lūciju Zaueri, viņa, uzzinādama par Tomasa bagāto dzimtas vēsturi, mudināja vīru interesēties par to vairāk. Kopīgi atbraucot uz Latviju, viņi Mazsalacā iepazīs ar virkni jauku un atsaucīgu cilvēku, kurus Lūcija joprojām atceras ar lielu sirsniību. Iepazīta toreizējā skolas direktore Inese Bērziņa un skolotājs Jānis Bērziņš, ar kuriem izveidojušās ģimeniski siltas draudzības saites, slimnīcas direktors Edgars Grandāns, mūzikas skolas vadītājs Valdis Meijers, Uldis un Gaida Dreimaņi. Tomass ar Uldi bija gandrīz vienaudži un bērnībā spēlējušies kopā, bet vēlāk Uldis ar dzīvesbiedri pat padomju laikos kopuši Kīgleru dzimtas kapus. Pēc Ulda aiziešanas taisaulē, kapus turpinājusi kopt Viktorija Puriņa.

Atmiņu ir daudz, tāpat, kā šī vīra labie darbi Mazsalacā, kurus atceras Inese Bērziņa Avena:

“Divdesmit gadus laba sadarbība Kīgleru-Zaueru ģimenei bijusi ar Mazsalacas vidusskolu. Tomass ar savu dzīvesbiedri gadus piecpadsmit dzīvoja Mazsalacas sadraudzības pilsētā Vācijā Hārzevinkelā, un tāpēc labie darbi bijuši kopā ar Hārzevinkelas draugiem - Kleines ģimeni, Hāzes

kungu, Feldmaņa kungu un Gitterslo draugiem.

Mazsalacas vidusskola grūtos laikos kā dāvanu saņēma sarkano mikroautobusu, ar kuru braukts gadus desmit, vadāti skolēni un skolotāji uz olimpiādēm un sacensībām. Kopā ar Kīgleru ģimeni un citiem vācu draugiem skolai izdevās atjaunot Valtenbergu muižas fasādi un salabot jumtu. Arī ar Mazsalacas slimnīcu draudzība bijusi ilga un svarīga abām pusēm. Daudz humānās palīdzības paku Mazsalacai sagādājusi Kīgleru-Zaueru ģimene, kas bijis nozīmīgs atspajds Mazsalacas novada ģimenēm grūtībās.

Sieva Lūcija Tomasu raksturo kā gudru, zinošu un pacietīgu cilvēku. Tomass aiz sevis atstājis divas meitas, mazbērņus un nu jau četrus mazmazbērņus. Mūža nogalē, pēc sievas Lūcijas ierosinājuma, viņš grāmatā apkopojis 1700 dzimtas personvārdus, kuru starpā ir arī tādi ievērojami uzvārdi, kā Gliks un Stenders, tomēr dzimta ir tik ļoti sazarota un plaša, ka vajadzīga nopietna izpēte, lai spētu izsekot dzimtas kokam, kura saknes sniedzas līdz pat 17. gadsimta ciltsvecākiem Jakobam un Jakobīnei Gulekēm (Jacob, Jacobine Guleke), kuri atdusas Burnieku kapos.

Ilze Mitāne

Paldies Saivai Vējai par tulkošanu, intervējot Lūcijas kundzi, kā arī par konsultēšanu raksta sagatavošanas procesā!

PASĀKUMU KALENDĀRS

25. SEPTEMBRIS 15⁰⁰

Mazsalacas pilsētas bibliotēkā tikšanās ar žurnālistu, rakstnieku Dzintaru Tillaku un mūziķi Āri Ziemeli. Pasākumu organizē Skaņkalnes pagasta bibliotēka.

26. SEPTEMBRIS

Aicinām baudīt rudens krāsas sarīkojumā "Dzejas dienu kārtainā ābolmaize Sēļu muižā".

12³⁰ atklāšanas ceremonija namiņā uz Mīlestības saliņas. Piedalās Mazsalacas Mūzikas un Mākslas skolas audzēkņi un pasniedzēji.

Līdz **15³⁰** krāsu un noskaņu plenērs - radošās darbnīcas. Mākslinieku Lailas Stradas un Artura Auzera vadībā. Aicinām dalībniekus bez vecuma ierobežojuma! (info pa tel. 26321158).

13⁰⁰-15⁰⁰ Sēļu muižas estrādē darbosies pankūku bārs - atvērts visiem svētku dalībniekiem un viesiem.

16⁰⁰ muižas lielajā zālē dzejas dienu sarīkojums „Drīz pilādži aizdegsies liesmās...”. Tikšanās ar dzejnieci, dziesminieci un mākslinieci Ainu Božu sarunā, dzejā, mūzikā. Ieeja bez maksas.

26. SEPTEMBRIS

Starptautiskā tūrisma diena

10⁰⁰ - 15⁰⁰ Velo foto orientēšanās Mazsalacas pilsētā un tās apkārtnē. Komandā divi cilvēki. Iepriekš piesakoties līdz 25. septembrim iespēja nopelnīt papildus punktus.

Sākums no Mazsalacas novada Tūrisma informācijas centra, Rūjienas ielā 1.

16⁰⁰ Velo foto orientēšanās sacensību uzvarētāju apbalvošana

16³⁰ Vakara sarunas ar tūrisma speciālistiem un ceļošanas entuziastiem.

27. SEPTEMBRIS 12⁰⁰

Starptautiskās tūrisma dienas ietvaros izbrauciens pa jaunizveidoto velomaršrutu „**3 loki apkārt Mazsalacai**”

Vairāk informācijas mazsalaca.lv
Tel. 28374774,
e-pasts: turisms@mazsalaca.lv

2. OKTOBRIS 18⁰⁰

Mazsalacas novada Kultūras centrā svētki novada skolotājiem. Koncerts, apsveikumi.

21. OKTOBRIS 15⁰⁰

Mazsalacas pilsētas bibliotēkā tikšanās ar dzejnieci Annu Auziņu.

24. OKTOBRIS 15⁰⁰

Mazsalacas novada Kultūras centrā vokālā ansambļa "Atbals" 5 gadu jubilejas koncerts.

26.-27. OKTOBRIS

Mazsalacas Kultūras centrā Ritmiskās mūzikas meistarklases. Koncerti: 26. oktobrī **19⁰⁰**, 27. oktobrī **18⁰⁰**.

IZSTĀDES

Līdz 31. oktobrim Mazsalacas pilsētas bibliotēkā mākslinieka Viļņa Lāča darbu izstāde.

Līdz 31. oktobrim Sēļu muižas trijās zālēs skatāma mākslinieka Artura Auzera personālizstāde. Ārpus bibliotēkas darba laika sazināties pa tel. 26321158.

SVEICAM JAUNDZIMUŠOS NOVADNIEKUS!

MARTINU SEBASTJANU OZOLU
RITVARU KLUCI
MEGIJU ZVIEDRI

SVEICAM SEPTEMBRA JUBILĀRUS!

RASMU KAMPUSI - 80
VELTU PĒTERSONI - 80
MARTU LITI - 85
ADELAIDU SKAVRONSKU - 90
MILDU KRUMHOLCI - 92
LILIJU GRĪNBERGU - 94

"Mazsalacas novada ziņas" iespējams ievietot privātos sludinājumus. Cena par rakstu zīmi €0.008 ar PVN. Reklāmas ievietošana - €0.082 ar PVN. Par sludinājuma ievietošanu interesēties pa tel. 22144936 vai Mazsalacas novada domē.

MAZSALACAS NOVADA ZIŅAS

Izdots 2015. gada 24. septembrī
Mazsalacas novada pašvaldības izdevums, iznāk reizi mēnesī.
Bezmaksas. Tirāža - 2000 eksemplāru.
Izdevējs: Mazsalacas novada pašvaldība.
Pērnavas iela 4, Mazsalaca, LV-4215
www.mazsalaca.lv

MAZSALACAS NOVADA KULTŪRAS CENTRA AMATIERMĀKSLAS KOLEKTĪVU UN KURSU NODARBĪBAS 2015./2016. GADA SEZONĀ

DIENA	PIRMĀ NODARBĪBA	LAIKS	KOLEKTĪVS	NODARBĪBU VIETA	VADĪTĀJS
Pirmdiena		17.00	Mazsalacas Youth Jazz Band	Kamīnzāle	Kārlis Vanags
Otrdiena		10.00	Senioru vokālais ansamblis "Atbals"	Kamīnzāle	Vija Seimane
Otrdiena		16.30	Ritmikas un tautisko deju kopa "Danču bērni" 3-4.g.	Lielā zāle	Baiba Bīviņa
Otrdiena		17.05	Ritmikas un tautisko deju kopa "Danču bērni" 5-7 gadi	Lielā zāle	Baiba Bīviņa
Otrdiena		18:00	Jauktais koris "Salaca"	Lielā zāle	Dita Tomsone Valdis Tomsons
Otrdiena		18.00	Keramikas nodarbības	Mākslas skola	Ieva Jurka
Trešdiena		17.15	Ģitārspēle	Kamīnzāle	Aleksandrs Savickis
Trešdiena		18.00	Gleznošana	Mazsalacas Mākslas skola	Laila Strada
Trešdiena		18.30	Joga /maksas nodarbības/	Lielā zāle	Ārija Švēde
Ceturtdiena		16.30	Ritmikas un tautisko deju kopa "Danču bērni" 3-4.g.	Lielā zāle	Baiba Bīviņa
Ceturtdiena		17.05	Ritmikas un tautisko deju kopa "Danču bērni" 5-7.g.	Lielā zāle	Baiba Bīviņa
Ceturtdiena		14.25	Tautisko deju kopa "Oga"	Mazsalacas vidusskola	Aija Vidovska
Ceturtdiena		15.10	Tautisko deju kopa "Spāre"	Mazsalacas vidusskola	Aija Vidovska
Ceturtdiena	01.10.	18.30	Ritmiskā veselības vingrošana /maksas grupa/	Lielā zāle	Anna Paņina
Ceturtdiena		20.00	Vidējās paaudzes deju kopa "Skaņaiskalns"	Lielā zāle	Jānis Trezuns
Piektdiena		14.15	Vokālā studija "Svētdiena" 1.-5. Klases audzēkņi	Lielā zāle	Iluta Dundere
Piektdiena		15.15	Vokālā studija "Svētdiena" 7.-9. Klases audzēkņi	Lielā zāle	Iluta Dundere
Piektdiena		16.15	Vokālā studija "Svētdiena" 10.- 12.klases audzēkņi	Lielā zāle	Iluta Dundere
Piektdiena		17.15	Vokālā studija "Svētdiena" pirmskolas vecuma bērni	Lielā zāle	Iluta Dundere
Piektdiena		17.00	Foto studija "Fokuss"	Mazā zāle	Aleksejs Kozīņecs
Piektdiena		16.30	Ārstnieciskā vingrošana /maksas grupa/	Lielā zāle	Lienīte Tāluma
Piektdiena		17.30	Aerobika pieaugušajiem /maksas grupa/	Lielā zāle	Lienīte Tāluma
Piektdiena		19.00	Dāmu deju kopa "Minna"	Lielā zāle	Inguna Korņejeva
Sestdiena			Vokālais ansamblis "Ēra"	Mazā zāle	Dita Tomsone
Sestdiena		10:00	Jauniešu deju kopa "Magone"	Lielā zāle	Aija Vidovska
Sestdiena	26.09.	10.00	TLMS "Mazsalaca"	Austuve	Rita Ertmane
Svētdiena	04.10.	18.00	Amatierteātris "Ramata"	Ramatas Kultūras centrs	Gunta Maskaviča
Svētdiena	27.09.	10.00	TLMS „Mazsalaca” audžiem un interesentiem	Austuve	Galina Birkava

MAZSALACAS NOVADA SENIORU BIEDRĪBA "ATBALSS" AKTIVITĀTES OKTOBRA MĒNESĪ

Pirmdienās keramikas nodarbības 18⁰⁰ Mazsalacas k/c zālē mākslas skolā, nodarbības vada Ieva Jurka.

Piektdienās vingrošana senioriem 16³⁰ Mazsalacas k/c zālē, dalības maksa 2.00 euro. Nodarbības vada fizioterapeite Lienīte Tāluma.

Svētdienās floristikas nodarbības 11⁰⁰ Mazsalacas k/c foajē, nodarbības vada floriste Agita Brambate

9. oktobrī 11⁰⁰ Mazsalacas k/c zālē Senioru diena. Sveiciens dziesmā, uzrunas, sarunas, meistardarbnīcas. Tikšanās ar kādu īpaši jauku cilvēku. Sekot informācijai k/c logā.

13. oktobrī 11⁰⁰ - 13⁰⁰ k/c foajē novuss ar Aldi Ertmani. Aicinām interesentus!

MAZSALACAS NOVADA PAŠVALDĪBA INFORMĒ, KA, SAKARĀ AR IELU APGAISMOJUMA GARANTIJAS REMONTU, MAZSALACĀ DEMONTĒTAS VAIRĀKAS IELU APGAISMOJUMA LAMPAS. DARBUS PLĀNOTS PABEIGT LĪDZ OKTOBRA BEIGĀM.

Facebook: Mazsalacas novads

Twitter: @Mazsalaca_LV

Flickr: mazsalacasnovads

Izdevumu sagatavo Ilze Mitāne

avize@mazsalaca.lv tel. 22144936

Iespējamais tipogrāfijā "Latgales druka" Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Par faktu un skaitļņu pareizību atbild rakstu autori, pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce ir obligāta.